

Ministerstwo Sprawiedliwości

Sekretarz Stanu
Arkadiusz Myrcha

Warszawa, 24 października 2025 roku

Znak sprawy: BK-VII.0520.414.2025

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

uprzejmie przekazuję odpowiedź na interpelację nr **12693** Pana Posła Jarosława Sachajko i Pani Posłanki Anny Gembickiej *w sprawie wprowadzenia zasady domyślnej równej opieki naprzemiennej nad dziećmi oraz zaangażowania ministra sprawiedliwości w promowanie tego rozwiązania.*

Ad 1, 9

Potwierdzam, że pracujemy nad zdefiniowaniem pieczy współdzielonej (określanej również jako piecza naprzemienna lub równoważna) i wprowadzeniem jej do Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego.

Naszym celem jest unowocześnienie regulacji rodzinno-prawnych i dostosowanie ich do zmieniającej się rzeczywistości społecznej w Polsce, a także eliminacja panującej obecnie dużej niepewności prawnej związanej z brakiem wyraźnej regulacji pieczy współdzielonej w przepisach prawa rodzinnego.

W naszej ocenie projektowane rozwiązania powinny doprowadzić do szybszego stabilizowania sytuacji dzieci rozstających się rodziców, a określenie jasnych przesłanek ustawowych pieczy współdzielonej ma zapewnić równy podział obowiązków rodzicielskich i zapobiec separacji dziecka z rodzicem. Skutkiem proponowanej regulacji ma być także obniżenie poziomu konfliktu między rodzicami, który stanowi zagrożenie dla dobra wspólnych małoletnich dzieci stron oraz utrudnia wypracowanie porozumienia wychowawczego.

Uregulowanie pieczy współdzielonej nie wprowadzi automatycznego domniemania tego modelu sprawowania pieczy nad dzieckiem w sytuacji rozwodu lub rozstania rodziców.

Pieczą współdzieloną powinna być jedną z możliwości ukształtowania stosunków rodziców wobec dziecka. Wybór między tymi możliwościami powinien należeć do obojga rodziców, a w razie braku porozumienia między nimi – do niezawisłego sądu.

Trzeba podkreślić, że sąd orzekając o pieczy w trybie zabezpieczenia w stosunku do rodziców, którym przysługuje pełna władza rodzicielska, a mających różne miejsca zamieszkania - będzie orzekał pieczę współdzieloną, chyba że będzie to sprzeczne z dobrem dziecka lub jeden z rodziców nie wyrazi zgody na powierzenie mu tej pieczy.

Przygotowywany projekt uwzględnia stanowisko Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Rodzinnego w sprawie wprowadzenia przepisów prawnych regulujących pieczę współdzieloną¹.

Projekt ustawy jest na etapie prac wewnątrzresortowych, więc nie jest możliwe określenie, kiedy projekt zostanie skierowany do prac parlamentarnych. Oczywiście, z uwagi na to, że prace nad projektem nie zostały zakończone, treść ostatecznie uchwalonych przepisów może różnić się od przedstawionych założeń. Dopiero wprowadzenie pojęcia i definicji pieczy współdzielonej do Kodeksu rodzinnego i

¹ <https://www.gov.pl/web/sprawiedliwosc/stanowiska-komisji-kodyfikacyjnej-prawa-rodzinnego>

opiekuńczego skutkować będzie koniecznością wprowadzenia zmian w innych ustawach, w których użyto pojęcia pieczy naprzemiennej lub zdefiniowano tę formę sprawowania pieczy nad dzieckiem w sposób opisowy, co również jest zawarte w projekcie Ministerstwa Sprawiedliwości.

Ad 2

W trakcie prac nad uregulowaniem pieczy współdzielonej były prowadzone analizy prawnoporównawcze, co dotyczy także prawa amerykańskiego. Jednak nie można mówić o modelowej, uniwersalnej regulacji pieczy współdzielonej w systemie prawa amerykańskiego, ponieważ każdy stan ma swoje uregulowania w tej materii. Ponadto systemy prawa amerykańskiego, tak federalny, jak i stanowe oraz amerykański system społeczny są zdecydowanie odmienne od polskiego, co nie pozwala automatycznie przenieść rozwiązań z tamtych realiów w realia polskie.

Ad 3

Ministerstwo Sprawiedliwości nie prowadzi badań naukowych, natomiast korzysta z działalności naukowo – badawczej Instytutu Wymiaru Sprawiedliwości. Analizy i raporty z zakresu prawa rodzinnego zostały opublikowane na stronie internetowej instytutu, w zakładce analizy i raporty².

Ad 4

Aby zapobiec izolacji dziecka od rodzica, oprócz wprowadzenia pieczy współdzielonej, opracowujemy projekt ustawy nowelizującej postępowanie w sprawach o ustalenie kontaktów z dzieckiem, w sprawach o wykonywanie kontaktów z dzieckiem i w sprawach o odebranie dziecka, w tym na podstawie Konwencji haskiej z 1980 roku.

Projekt ma na celu usprawnienie rozpoznawania ww. spraw, zwiększenie efektywności wydanych orzeczeń oraz zapewnienie ich wykonalności. Projekt przewiduje wprowadzenie grzywny zasądzonej na rzecz Skarbu Państwa w miejsce sumy pieniężnej

² [https://iws.gov.pl/raporty/?mmla_category_filter=raporty&mmla_tag_filter=](https://iws.gov.pl/raporty/?mla_category_filter=raporty&mmla_tag_filter=)

zasądzanej na rzecz jednej ze stron oraz skrócenie postępowania przez nałożenie na sąd - już na etapie postępowania o ustalenie tych kontaktów (zmianę orzeczenia o kontaktach) - obowiązku zagrożenia wymierzeniem grzywny za zawinione niewykonywanie lub niewłaściwe wykonywanie obowiązków w zakresie ustalonych kontaktów z dzieckiem. Obowiązek taki miałby spoczywać na sądzie nie tylko w przypadku wydania merytorycznego rozstrzygnięcia, ale także w przypadku umorzenia postępowania wobec zawartej przez strony ugody, a także w przypadku zatwierdzania ugody zawartej przed mediatorem. Jedynie w razie wykazania przez osobę, pod której pieczę dziecko pozostaje, że podjęła wszelkie niezbędne działania, by kontakty dziecka z osobą uprawnioną były należycie wykonywane, a brak kontaktów wynika z autonomicznej woli dziecka, sąd mógłby odstąpić od nałożenia grzywny.

Rozważana jest także karalność uporczywego niewykonywania lub niewłaściwego wykonywania obowiązków ustalonych orzeczeniem sądu czy ugodą zawartą przed sądem albo ugodą zawartą przed sądem albo ugodą zawartą przed mediatorem i zatwierdzoną przez sąd. Projekt ustawy jest na etapie prac wewnątrzresortowych.

Nadto, w oparciu o przedstawione przez Komisję Kodyfikacyjną Prawa Rodzinnego założenia zmiany przepisów wykonawczych w sprawach rodzinnych i opiekuńczych³, został opracowany projekt ustawy kompleksowo normującej postępowanie wykonawcze w sprawach rodzinnych i opiekuńczych. Projekt przewiduje także penalizację niewykonywania obowiązków nałożonych przez sąd opiekuńczy, w tym utrudniania ustalonych orzeczeniem sądu lub ugodą kontaktów z dzieckiem.

Ad 5

Ministerstwo Sprawiedliwości nie analizuje skutków wskazanych przez Państwa Posłów, gdyż projektowana ustawa nie wprowadza automatycznego domniemania tego modelu sprawowania pieczy nad dzieckiem w sytuacji rozvodu lub rozstania rodziców. Ponadto

³ [Założenia reformy dotyczącej przepisów postępowania wykonawczego w sprawach rodzinnych i opiekuńczych - Ministerstwo Sprawiedliwości - Portal Gov.pl](#)

nie wydaje się, żeby takie skutki były możliwe do oszacowania. Dopiero wprowadzenie pieczy współdzielonej pozwoli ocenić, jak tak jasno zdefiniowana i mająca precyzyjne podstawy prawne instytucja sprawdza się w praktyce sądowej i społecznej.

Ad 6

Kwestia skutków ekonomicznych nie była przedmiotem analizy, gdyż projekt ustawy nie wprowadza automatycznego domniemania modelu pieczy współdzielonej w sytuacji rozvodu lub rozstania rodziców.

Ad 7

Zaplanowanie działań promujących przygotowywane rozwiązania prawne będzie możliwe na dalszym etapie legislacyjnych.

Ad 8

W przypadku naruszenia orzeczenia sądu, powierzającego rodzicom sprawowanie pieczy nad dzieckiem w formie pieczy współdzielonej, każdemu z rodzicom przysługują analogiczne środki prawne przewidziane w Kodeksie rodzinnym i opiekuńczym, jak przy każdej innej formie naruszenia wykonywania władzy rodzicielskiej, w tym wnioski do sądu o zmianę orzeczenia dotyczącego wykonywania władzy rodzicielskiej.

Ad 10

Celowe utrudnianie lub uniemożliwianie kontaktów dziecka z rodzicem żyjącym w rozdzieleniu i innymi członkami rodziny prowadzi do izolacji dziecka, a nawet zerwania więzi. Dlatego nie może być bagatelizowane i musi się spotkać z adekwatną reakcją państwa. Wszelkie przedstawione prace, które prowadzimy w Ministerstwie Sprawiedliwości mają na celu zapewnienie dzieciom skutecznej ochrony prawnej.

Łączę wyrazy szacunku
Arkadiusz Myrcha
Sekretarz Stanu
Sekretarz Stanu Arkadiusz Myrcha

/podpisano elektronicznie/